

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 4 listopada 2013 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi –Śródmieścia w Łodzi X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie z powództwa E. J. (1) przeciwko Wyższej Szkole (...) w Ł. o uznanie wypowiedzenia warunków pracy i płacy za bezskuteczne, ustalenie, wyrównanie wynagrodzenia za pracę i ekwiwalent za urlop oddalił powództwo o wyrównanie wynagrodzenia za pracę i ekwiwalent za urlop (pkt 1 wyroku), umorzył postępowanie w pozostałym zakresie (pkt 2) oraz zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 120,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 3).

Sąd Rejonowy wydał powyższe orzeczenie w oparciu o następujący stan faktyczny.

W dniu 30 grudnia 2011 roku strony zawarły umowę o pracę na czas określony, na mocy której powódka została zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku specjalisty fizjoterapii za wynagrodzeniem w wysokości 4.000 zł. W dniu 31 grudnia 2012 roku strony zawarły kolejną umowę na czas określony, na mocy której powódka została zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku specjalisty fizjoterapii z wynagrodzeniem w wysokości 4.000 zł. Czas trwania umowy oznaczono na okres do 31 grudnia 2018 roku. W piśmie z dnia 9 kwietnia 2013 roku pracodawca wypowiedział powódce warunki umowy o pracę, w części dotyczącej wynagrodzenia, z zachowaniem dwutygodniowego okresu wypowiedzenia wskazując, iż po jego upływie proponuje jej wynagrodzenie w wysokości najniższej krajowej zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę. W piśmie zawarto pouczenie o prawie powódki do złożenia oświadczenia o odmowie przyjęcia nowych warunków umowy o pracę przed upływem połowy okresu wypowiedzenia, tj. do dnia 20 kwietnia 2013 roku. Powódka została pouczona, iż niezłożenie takiego oświadczenia będzie równoznaczne z wyrażeniem zgody na proponowaną zmianę warunków umowy. Powódka nie złożyła oświadczenia o odmowie przyjęcia nowych warunków umowy o pracę. W piśmie z dnia 14 sierpnia 2013 roku powódka wypowiedziała umowę o pracę z zachowaniem dwutygodniowego terminu wypowiedzenia.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał, iż roszczenie powódki o zapłatę nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd meriti zważył, że powódka w niniejszym procesie domagała się zasądzenia różnicy w wysokości wynagrodzenia przed dokonaniem wypowiedzenia zmieniającego w stosunku do wysokości wynagrodzenia po wypowiedzeniu zmieniającym oraz różnicy w ekwiwalencie za urlop wypoczynkowy za 9 dni. Roszczenie to powódka wywodziła z, jej zdaniem, niesprawiedliwego i nieuzasadnionego wypowiedzenia jej warunków płacy dokonanego przez pracodawcę w dniu 9 kwietnia 2013 roku.

Przepis art. 42 § 3 zd. drugie k.p., wprowadza domniemanie przyjęcia przez pracownika proponowanych warunków. Aby je obalić, pracownik musi złożyć do połowy okresu wypowiedzenia oświadczenie o odmowie ich przyjęcia (lub do końca tego okresu, gdy pracodawca nie pouczył go o sposobie odmowy). W przedmiotowej sprawie powódka nie złożyła oświadczenia o odmowie przyjęcia nowych warunków umowy o pracę. Odwołanie się do sądu pracy z reguły nie zastępuje tego oświadczenia. Pozew o orzeczenie bezskuteczności wypowiedzenia zmieniającego może zastąpić oświadczenie o odmowie przyjęcia proponowanych warunków tylko w razie łącznego zajścia dwóch okoliczności: jego odpis musi być doręczony pracodawcy w terminach wskazanych w § 3 (data doręczenia pozwu jest datą złożenia oświadczenia pracodawcy przez pracownika) oraz po drugie – z treści pozwu musi wynikać wyraźny brak zgody na proponowane warunki. W niniejszej sprawie pozew został doręczony stronie pozwanej w dniu 20 maja 2013 roku, a więc miesiąc po upływie terminu na złożenie przez powódkę oświadczenia o odmowie przyjęcia nowych warunków pracy i płacy. Powódka do dnia rozwiązania stosunku pracy świadczyła pracę na zmienionych warunkach. W związku z powyższym uznać należy, iż wniesiony w niniejszej sprawie pozew nie zastąpił oświadczenia powódki o odmowie przyjęcia nowych warunków pracy i płacy niezbędnego dla obalenia domniemania z art. 42 § 3 k.p..

W celu skutecznego podważenia zasadności dokonanego wypowiedzenia zmieniającego powódka miała także możliwość zaskarżenia wypowiedzenia zmieniającego na podstawie art. 45 § 1 k.p. w zw. z art. 42 § 1 k.p.

W niniejszej sprawie powódka, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, co prawda wniosła pierwotnie powództwo o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne, jednak na rozprawie w dniu 4 listopada 2013 roku cofnęła powództwo w tym zakresie bez zrzeczenia się roszczenia, na co strona pozwana wyraziła zgodę. Zdaniem Sądu cofnięcie pozwu w przedmiotowym zakresie należy uznać - w myśl art. 203 § 1 i 4 k.p.c. oraz art. 469 k.p.c. - za dopuszczalne, albowiem nie narusza prawa, zasad współżycia społecznego, nie zmierza do obejścia prawa, ani nie narusza słusznego interesu pracownika. Cofnięcie pozwu jest cofnięciem wniosku o udzielenie ochrony prawnej roszczeniu procesowemu. Jest wyrazem prawa powoda do dysponowania przedmiotem procesu oraz przejawem odwołalności czynności procesowych. Artykuł 203 § 2 k.p.c. stanowi, że cofnięcie pozwu niweczy skutki (zarówno procesowe jak i materialnoprawne) wywołane jego wniesieniem.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd stwierdził, iż ze względu na fakt, że w przedmiotowej sprawie doszło do zmiany warunków płacy powódki na mocy wypowiedzenia zmieniającego, którego zasadności i zgodności z prawem powódka skutecznie nie zakwestionowała, jej roszczenie o zasądzenie różnicy w wysokości wynagrodzenia przed dokonaniem wypowiedzenia zmieniającego w stosunku do wysokości wynagrodzenia po wypowiedzeniu zmieniającym oraz różnicy w ekwiwalencie za urlop wypoczynkowy za 9 dni należało oddalić jako bezzasadne. Brak jest podstaw do „przesłankowego” ustalenia, iż umowa była faktycznie umową na czas nie określony, skoro powódka zrezygnowała z odwołania od wypowiedzenia zmieniającego i zrezygnowała z ustalenia (art. 189 k.p.c.), a nadto sama dokonała czynności prawnej przewidzianej w umowie na czas określony - wypowiedziała umowę z zachowaniem dwutygodniowego okresu wypowiedzenia „na podstawie pkt. 1.5 umowy o pracę zawartej na czas określony” (k. 61).

Sąd umorzył postępowanie w sprawie w zakresie pozostałych roszczeń na podstawie art. 355 § 1 k.p.c., z uwagi na cofnięcie pozwu przez powódkę dokonane na rozprawie w dniu 4 listopada 2013 roku. Zgodnie z art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. W przedmiotowej sprawie cofnięcie pozwu zostało dokonane przez profesjonalnego pełnomocnika, za zgodą strony pozwanej, i jest ono, zdaniem Sądu - w myśl art. 203 § 1 i 4 k.p.c. oraz art. 469 k.p.c. dopuszczalne, gdyż nie narusza prawa, zasad współżycia społecznego, nie zmierza do obejścia prawa, ani nie narusza słusznego interesu pracownika.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. zasądzając obowiązek ich zwrotu od powódki, jako strony przegrywającej na rzecz Wyższej Szkoły (...) w Ł.. Na koszty poniesione przez stronę pozwaną złożyły się wydatki związane z ustanowieniem pełnomocnika w kwocie 120 złotych - 2x60 zł od pierwotnych roszczeń (§ 12 ust. 1 pkt 1 w związku z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu - Dz. U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.).

Powyższe orzeczenie zaskarżył w całości pełnomocnik powódki.

Apelujący zarzucił zaskarżonemu wyrokowi:

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy przez niesłuszne zastosowanie przepisu art. 355 § 1 w zw. z art. 203 § 1 k.p.c. wskutek uznania, że powódka cofnęła pozew w zakresie uznania wypowiedzenia zmieniającego za bezskuteczne oraz z ostrożności, na wypadek nieuwzględnienia powyższego zarzutu,
2. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy przez niezastosowanie przepisu art. 469 w zw. z art. 203 § 1 k.p.c. i uznanie za dopuszczalne cofnięcie pozwu w zakresie uznania wypowiedzenia zmieniającego za bezskuteczne mimo, że naruszało to słuszny interes powódki,
3. naruszenie prawa materialnego zawartego w przepisie art. 189 k.p.c. przez uznanie, że cofnięcie powództwa w zakresie uznania umowy o pracę zawartej przez powódkę i pozwanego za umowę o pracę zawartą na czas nieokreślony uniemożliwia zasądzenie wyrównania wynagrodzenia za pracę i ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy.

Z uwagi na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego.

W dniu 16 stycznia 2014 roku pełnomocnik strony pozwanej złożył odpowiedź na apelację wnosząc o jej oddalenie oraz o zasądzenie na rzecz pozwanego od powódki kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego jest prawidłowy i znajduje oparcie zarówno w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, jak i obowiązujących przepisach prawa.

Sąd Okręgowy w pełni aprobuje ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji i przyjmuje je jako własne. Podziela również wywody prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, nie znajdując żadnych podstaw do jego zmiany bądź uchylenia.

Wbrew twierdzeniom skarżącego uznać należy, że prawidłowo przyjął Sąd Rejonowy, iż powódka cofnęła pozew w zakresie uznania wypowiedzenia zmieniającego za bezskuteczne. Z czynności podejmowanych przez stronę powodową wynika w sposób jasny, jak kształtowało się jej stanowisko w czasie trwania procesu w zakresie zgłoszonych roszczeń. W pozwie E. J. wniosła o ustalenie, że umowa o pracę z dnia 31 grudnia 2012 roku łącząca powódkę z pozwanym jest umową o pracę zawartą na czas nieokreślony oraz o uznanie wypowiedzenia zmieniającego z dnia 9 kwietnia 2013 roku za bezskuteczne. W piśmie procesowym zaś z dnia 15 października 2013 roku powódka zmodyfikowała powództwo, wnosząc o zasądzenie od pozwanego kwoty 11.880,30 zł z ustawowymi odsetkami. Wyjaśniła, że dochodzona kwota stanowi różnicę między wynagrodzeniem oraz ekwiwalentem za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, jaki winna otrzymać w przypadku otrzymania wynagrodzenia w wysokości określonej w umowie o pracę, przed zmianą warunków płacy, a wynagrodzeniem i ekwiwalentem za urlop, jaki w rzeczywistości otrzymała. Ponadto wskazała, że z dniem 31 sierpnia 2013 roku umowa o pracę łącząca ją z pozwaną stroną uległa rozwiązaniu, a zatem wnoszone pierwotnie powództwo o ustalenie stało się bezprzedmiotowe. Z kolei na rozprawie w dniu 4 listopada 2013 roku pełnomocnik powódki sprecyzował, iż kwota wskazana w piśmie z dnia 15 października 2013 roku stanowi całość roszczeń powódki i stanowi różnicę w wysokości wynagrodzenia przed dokonaniem wypowiedzenia zmieniającego w stosunku do wysokości wynagrodzenia po wypowiedzeniu zmieniającym oraz różnicę w ekwiwalencie za urlop wypoczynkowy za 9 dni - 1135,50 zł. Ponadto pełnomocnik powódki cofnął pozew w zakresie roszczenia o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne na podstawie art. 189 k.p.c. Powyższe okoliczności w sposób jasny i konkretny wskazują, jaka była wola strony powodowej co do zakresu cofnięcia powództwa. Dotyczyło to zarówno roszczenia opartego na art. 189 k.p.c. jak i roszczenia o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne. W związku z tym nie było – jak sugeruje skarżący – potrzeby wyjaśniania czy upewnienia się przez Sąd meriti co do stanowiska strony powodowej, skoro zostało ono w niniejszej sprawie wyrażone w sposób zrozumiały. Dodatkowo trudno założyć, aby reprezentujący powódkę zawodowy pełnomocnik zajął stanowisko w sprawie wbrew mocodawczyni. Natomiast gdyby było ono niezgodne z wolą E. J. zapewne będąc na rozprawie w dniu 4 listopada 2013 roku złożyłaby stosowne w tym zakresie oświadczenie. Zdaniem Sądu Okręgowego nie zachodziła – jak twierdzi skarżący – konieczność wyjaśnienia kwestii zakresu cofnięcia powództwa, skoro okoliczność ta w sposób przejrzysty i klarowny wynika z zaprezentowanego w niniejszej sprawie przez pełnomocnika strony powodowej stanowiska.

Ponadto - wbrew twierdzeniom skarżącego – Sąd Rejonowy umarzając postępowanie przeanalizował, czy cofnięcie powództwa we wskazanym zakresie nie narusza słusznego interesu pracownika. Sąd meriti zwrócił uwagę, że czynność ta została dokonana przez profesjonalnego pełnomocnika. Założyć zatem należało, iż decyzja została poprzedzona dokładnym rozważaniem sytuacji powódki i wybraniem jak najkorzystniejszego rozwiązania uwzględniającego jej interes. Dodatkowo, obecna na rozprawie w dniu 4 listopada 2013 roku E. J. nie kwestionowała oświadczenia złożonego przez jej pełnomocnika. Co oznacza, że zostało ono w pełni zaaprobowane przez powódkę. Niezależnie

od powyższego również Sąd Okręgowy przeanalizował, czy nie zaistniały okoliczności, które czyniłyby czynność umorzenia postępowania niedopuszczalną. Zauważyć należy, że strona powodowa, zarówno w piśmie z dnia 15 października 2013 roku, jak i w oświadczeniu z dnia 4 listopada 2013 roku wyjaśniła, co legło u podstaw tej decyzji. Zaprezentowana argumentacja była jednoznaczna. Brak zatem podstaw, aby negować stanowisko strony co do możliwości umorzenia postępowania we wskazanym zakresie. W tej sytuacji należy przychylić się do rozważań Sądu Rejonowego, że cofnięcie pozwu było dopuszczalne, gdyż nie narusza prawa, zasad współżycia społecznego, nie zmierza do obejścia prawa, ani nie narusza słusznego interesu pracownika.

Dodatkowo - wbrew twierdzeniom skarżącego - nie było możliwym rozstrzygnięcie przez Sąd meriti w przedmiocie zasadności roszczenia o zasądzenie wyrównania wynagrodzenia za pracę oraz ekwiwalentu za urlop, w sytuacji gdy został cofnięty pozew w zakresie ustalenia, że umowa o pracę z dnia 31 grudnia 2012 roku łącząca powódkę z pozwanym jest umową o pracę zawartą na czas nieokreślony oraz uznania wypowiedzenia zmieniającego z dnia 9 kwietnia 2013 roku za bezskuteczne. Skarżący reprezentując taką tezę kompletnie pomija fakt, że źródłem powyższych roszczeń majątkowych były umowa z dnia 31 grudnia 2012 roku oraz wypowiedzenie zmieniające z dnia 9 kwietnia 2013 roku. Skoro w tym zakresie pozew został cofnięty to znaczy, że w obrocie prawnym pozostało domniemanie zgodności z prawem obu tych czynności.

W tej sytuacji uznać należy, że nie doszło do naruszenia przepisów prawa procesowego. Zdaniem Sądu Okręgowego zaprezentowana w apelacji argumentacja jest chybiona i jako taka nie może się ostać. Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej interpretacji przepisów powołanych w uzasadnieniu oraz trafnie wywiódł, iż roszczenie powódki o zasądzenie różnicy w wysokości wynagrodzenia przed dokonaniem wypowiedzenia zmieniającego w stosunku do wysokości wynagrodzenia po wypowiedzeniu zmieniającym oraz różnicy w ekwiwalencie za urlop wypoczynkowy za 9 dni było bezzasadne i podlegało oddaleniu. Powódka przyjęła bowiem nowe warunki umowy o pracę i po upływie okresu wypowiedzenia weszły one w życie. Sąd drugiej instancji zważył więc, iż zaskarżone rozstrzygnięcie w świetle obowiązujących przepisów prawa było oczywiście uzasadnione.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację powoda, jako bezzasadną.

O kosztach zastępstwa procesowego za drugą instancję orzeczono zgodnie z art. art. 98 § 1 k.p.c. oraz § 12 ust. 1 pkt 1 i 2 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013 roku, poz. 461).